

Smeltende
isbjerger.
Stigende have.
Mennesker for-
drevet fra deres
hjem.
Uddøende arter.
Tørke. Orkaner.
Krig.
Er det så mærke-
ligt, hvis de
fleste børn og
unge dukker
hovedet, holder
sig for ørerne og
synger højt med
på kendingsme-
lodien fra sidste
Talentshow, når
talen falder på
klimaforandrin-
ger.

Foto: Malene Bendix

Genplant Planeten

Fra tidernes morgen har menneskehe-
den aldrig tidligere stået overfor så ufor-
udsigelig en fremtid, som den vores
børn står overfor nu. Det er ikke bare
menneskers kampe og politiske foran-
dringer som fremtidens voksne skal for-
holde sig til – også naturen, selve
grundlaget for hele vores eksistens, for-
andrer sig med klimaudfordringen. Vi
ved ikke, hvilke kompetencer fremtiden
kræver af vores børn. Vi ved kun et: De
skal være dygtige. Dygtige fagligt, så de
kan søge nye veje og opfinde nye løsnin-
ger. Dygtige kropsligt, så de kan handle
aktivt og ansvarligt – og overleve, hvis
det bliver nødvendigt. Og dygtige men-
neskeligt, så de ud af alle de udfordrin-
ger, de kommer til at møde, kan skabe
en bæredygtig verden for de mange.

Af Malene Bendix, koordinator af
Skoven i Skolen.

Genplant planeten

I forbindelse med FN's Klimatopmøde i
København i 2009 er Skoven i Skolen i

færd med at samle alle der arbejder med
skov og træ om skoleprojektet GEN-
PLANT PLANETEN. Naturvejlederne
er helt centrale i formidling overfor sko-
ler og vi håber at mange naturvejledere
vil deltage i Genplant Planeten med et
eller flere træplantningsarrangementer
for lokale skoler.

Ideen er enkel. Vi vil invitere mange
børn ud at plante mange træer i måne-
derne omkring klimakonferencen, for at
sætte fokus på:

- at børn selv kan handle aktivt i for-
hold til klimaforandringerne
- at skovrejsning, bæredygtigt skovbrug
og træanvendelse er en del af løsnin-
gen på klimaudfordringen.

Hvorfor er træplantning en del af løsningen ?

Skov i vækst optager mere CO₂ end no-
get andet økosystem på landjorden.
Skoven skaber et svalt klima, som be-

skytter jorden mod udtørring og erosion og er levested for masser af arter. Samtidig producerer skoven træ, et fornyeligt råstof, der kan lagre CO₂ i mange år i træprodukter, erstatte CO₂-tunge produkter som beton og stål, og som efter brug kan bortskaffes med udnyttelse af CO₂-neutral energi.

En enkel og direkte måde at komme klimaforandringerne i møde (ud af flere, naturligvis) er derfor at plante ny skov, dyrke den bæredygtigt og bruge træ.

En del af klimaproblemet skyldes afskovning. Genplant Planeten skal også sætte fokus på afskovningens omfang – og bæredygtigt skovbrug.

Handling – for børn

Både børn og træer rækker ind i en fremtid, der når ud over os. Udsigten til klimaforandringer og de konsekvenser de vil få på vores liv, kan gøre børn og unge handlingslammede fordi problemet er uoverskueligt.

GENPLANT PLANETEN skal give børn en mulighed for selv at komme klimaforandringerne i møde. I første omgang ved at plante træer som optager CO₂. I anden omgang ved at bearbejde emnet træ og klima i skolen.

Skoven i Skolen vil udvikle enkle materialer til ude-undervisning, som lærere og elever kan benytte før og efter de har plantet træer. Materialerne placeres på www.skoven-i-skolen.dk. Materialerne skal række i tre retninger:

Kunst som udtryk:

Eleverne arbejder med de følelser, som de voksnes snak om klimaforandringer skaber i dem – og får via skolefag som dansk, billedkunst, idræt, musik, sløjd, håndarbejde mulighed for at komme med kunstnerisk udtryk.

Matematik:

Eleverne regner på hvor mange træer de har plantet – hvor meget CO₂ de kan optage – og hvordan de kan reducere deres egen udledning af CO₂. De undersøger hvordan både træplantning og træanvendelse indgår i CO₂ regnskabet.

Innovation og naturvidenskab:

Eleverne undersøger og opfinder klimaløsninger især med fokus på skov og træ.

Som papirmateriale kan skoler og skove bl.a. bruge Skovens Dag hæftet 2009, som kommer til at handle om skov og klima.

Hovedmålgruppen for GENPLANT PLANETEN er skoler, men også børnehaver og familier kan få mulighed for at deltage i projektet.

Mange bække små

Grundideen er, at mange yder hver sit lille bidrag til et stort samlet projekt og at organisationen er enkel og decentral. Statsskove, kommunale og private skove, naturvejledere m.fl. inviterer skoler ud at plante træer i oktober, november og december 2009. Invitationerne sendes ud til lokale skoler – og lægges også centralt på kortet ”Genplant Planeten” på www.skoven-i-skolen.dk, som Skoven i Skolen markedsfører nationalt.

Træer er en del af klimaløsningen

Der er to måder at reducere CO₂ i atmosfæren.
Vi kan udlede mindre CO₂ til luften
Vi kan fjerne CO₂ fra luften og bruge den
Træer har en enestående evne til at gøre begge dele.

Fjerne CO₂ fra luften

De grønne dele af et træ laver fotosyntese i lys. Alle andre dele af træet respirerer. I mørke respirer hele træet. Så længe et træ vokser, vil det optage mere CO₂ end det afgiver via dets forbrænding. Når et træ er fuldt udvokset, når det et stabilt niveau, hvor det forbrænder lige så meget som det laver fotosyntese. Når træet bliver gammelt og forfalder, vil det afgive mere CO₂ end det optager i fotosyntesen. Hvis træet får lov at blive nedbrudt i naturen, vil al den CO₂ der er optaget i veddet blive givet tilbage til atmosfæren.

Mennesker kan ved skovbrug gå ind og være en del af denne cyklus. Vi kan plante træer – og fælde træerne, når de er udvoksede og holder op med at optage mere CO₂ end de afgiver. Hvis vi planter et nyt træ, hver gang vi fælder et, vil det træ vi tager ud af systemet være det man kalder CO₂-neutralt. Hvis vi tilplanter et større areal med træer, vil vi sætte større CO₂-optag i gang.

Udlede mindre CO₂ til luften

Det træ vi henter i skoven indeholder kulstof. Vi kan bruge træet i byggeri, møbler, til papir mm. 1 m³ træ svarer til 0,9 ton CO₂

Byggematerialer som beton, stål, aluminium og plastik er energikrævende at producere. 1 m³ træ kan erstatte 1 m³ byggematerialer i byggeri. Det sparer yderligere atmosfæren for i gennemsnit 1,1 ton CO₂. Lagt sammen med de 0,9 ton CO₂ som træet indeholder svarer det til en besparelse på 2 ton.

1 ton CO₂ svarer til udslippet fra 430 liter benzin.

Foto: Malene Bendix

*Stik spaden i jorden, når det hele er ved at ryge i luften... (hm...)
Mange børn planter mange træer op til klimatopmødet i 2009.*

Organisationsudvalg

For at projektet kan lykkes, er det vigtigt, at mange forskellige parter inden for skov, træ og skole har lyst til at være med. Derfor inviterede vi i begyndelsen af september centrale organisationer og personer til et møde, hvor vi præsenterede og diskuterede ideen. Tim Krat deltog på Naturvejlederforeningens vegne.

Mødet nedsatte et organisationsudvalg, som støtter Skoven i Skolen i arbejdet med at organisere projektet. Organisationsudvalget består af repræsentanter for Skov og Naturstyrelsen, HedeDanmark, Skovdyrkerne, Dansk Planteskoleejerforening, Skovforeningen og Skoven i Skolen.

Vi har brug for hjælp

Vi håber at mange naturvejledere vil deltage i Genplant Planeten. Først og fremmest med ved at invitere lokale skoler (og børnehaver) ud at plante træer i månederne omkring klimatopmødet. Vi er i færd med at skrive et kort idekatalog, som skal gøre det let at deltage.

Vi skal nu i gang med at udvikle materialer – og søger skribenter og idemagere, hvis du har lyst til at være med til den del.

Yderligere information får du hos Malene Bendix, e-mail: malene@skoven-i-skolen.dk.

Skoven sørger for et klargjort areal, træer, spader, folk – og organiserer træplantningen. Plantningen kan foregå som både nytplantning og genplantning i eksisterende skov.

Skolelærere tager imod invitationerne og booker sig ind med antal deltagere via mail direkte til skoven, efter først-til-mølle princippet.

Lærerne forbereder eleverne på træplantning i skolen. De sørger for transport ud til skoven og hjælper på stedet. Samtidig knytter de via det pædagogiske materiale træplantningen og træanvendelse op på klimatemaet.

Internationale muligheder

Med GENPLANT PLANETEN sætter danske skolebørn fokus på skovrejsning på et tidspunkt, hvor verdens øjne er rettet imod Danmark. Ideen kan adopteres af andre lande, så skolebørn verden over planter træer, i håb om at de voksne følger efter.

Skoven i Skolen samarbejder med den internationale skole-skov-organisation LEAF (Learning About Forests), som skal plante træer i 2009, 2010 og 2011. Et udvalg af de materialer vi udvikler til det danske projekt vil blive oversat til engelsk og lagt på LEAF's hjemmeside, til glæde for plantende børn over hele verden.

En del af materialet vil være en trætæller, som samler antallet af plantede træer. De lægges i slutningen af perioden ind på FN's træplantningsprojekt "Billion tree project".